

**XIII CONGRESO INTERNACIONAL DE GALICIA E NORTE DE PORTUGAL
DE FORMACIÓN PARA O TRABALLO**

***Mobilidade, formación, orientación e emprego
no ámbito transfronteirizo***

Facultade de Ciencias da Educación da Universidade Santiago de Compostela

14 e 15 de xullo de 2011

<http://www.usc.es/gefil>

Universidade de Santiago de Compostela

Grupo de Investigación Galego de
Estudios para a Formación e
Inserción Laboral (GEFIL)

INSTITUTO DO EMPREGO
E FORMAÇÃO PROFISSIONAL
DELEGAÇÃO REGIONAL DO NORTE

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE TRABALLO
E BENESTAR
Dirección Xeral de Formación e Colocación

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE PRESIDENCIA,
ADMINISTRACIÓNS PÚBLICAS E XUSTIZA

Dirección Xeral de Relacións Exteriores e coa Unión Europea.

Universidade de Vigo

U. PORTO

Como consecuencia da globalización e da construción dunha Europa común, coa eliminación das fronteiras entre os países membro e a aspiración de eliminar os obstáculos e barreiras para facer efectiva a libre circulación de traballadores e traballadoras; a mobilidade dos traballadores e traballadoras transfronteirizos de Galicia a Portugal e viceversa pasou de ser unha realidade ilegal e agachada a avanzar na perspectiva de converterse nunha legalidade normalizada e visíbel, na que emerxen necesidades compartidas, entre as que a formación e a orientación xurden como estratexias de primeiro orde para a normalización da mobilidade no emprego.

Cofecer as boas prácticas e proxectos realizados ou en desenvolvemento, para a mobilidade é o obxecto desta decimoterceira edición do Congreso de Formación para o Traballo, coa intencionalidade de tomar conciencia das carencias, aproximarnos aos resultados da investigación e poñer en valor e multiplicar os efectos da actividade desenvolvida polos distintos axentes implicados, nos ámbitos da formación, a orientación e o emprego.

DIA 14, xoves

- 9:30 REXISTRO DE ASISTENTES E RECOLLIDA DE DOCUMENTACIÓN.
- 10:00 INAUGURACIÓN.
Sr. *Conselleiro de Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia*
D. Jesús Vázquez Abad
Sr. *Secretário de Estado do Trabalho e da Formação de Portugal*
D. Valter Lemos
Sr. *Reitor Magnífico da Universidade de Santiago de Compostela*
D. Carlos Casares Long
Sr. *Co-Director do Congreso*
D. Antonio Rial Sánchez
- 10:30 CONFERENCIA INAUGURAL.
Evolución histórica da transfronteira de Galicia e Norte de Portugal.
Orador: D. Rubén Camilo Lois González. *Catedrático de Hª da Universidade de Santiago de Compostela.*
Coordina: Dna. Elisa Jato Seijas. *Universidade de Santiago de Compostela.*
- 11:30 PAUSA/CAFÉ.
- 12:00 COMUNICACIÓNS (ORAIS E PÓSTERS).
Mesa 1. Necesidades de formación. Coordina: Dna. María del Mar Sanjuán Roca. *Profesora da Universidade de Santiago de Compostela.*
Mesa 2. Orientación profesional. Coordina: Dna. María Xosé Méndez Lois. *Profesora da Universidade de Santiago de Compostela.*
Mesa 3. Emprego e Inserción sociolaboral. Coordina: Dna. Elisa Zamora Rodríguez. *Profesora da Universidade de Santiago de Compostela.*
Mesa 4. Diversidade laboral. Coordina: Dna. Raquel Mariño Fernández. *Profesora da Universidade de Santiago de Compostela*
Mesa 5. Aprendizaxe ao longo da vida. Coordina: D. Nuno Rodrigues – Director do Centro de Formación Profissional de Chaves
Mesa 6. Indicadores e circunstancias da mobilidade. Coordina: D. José Monteiro Matos – Director do Centro de Formación Profissional de Viana do Castelo
Mesa 7. Mobilidade de estudantes. Coordina: D. Fernando Calado – Director do Centro de Formación Profissional de Bragança
Mesa 8. Novas Tecnoloxías. Coordina: Dna. Doroteia Sousa – Directora do Centro de Formación Profissional de Vila Real
- 14:00 XANTAR.

- 15:30 CONFERENCIA.
Mobilidade transfronteiriza – Perspetivas de futuro
Oradores:
Dna. Teresa González Ventín. *Coordinadora de EURES Transfronteirizo Galicia-Norte de Portugal*
D. Francisco Carballo Cruz – *Escola de Economía e Gestão da Universidade do Minho*
Coordina: D. Miguel Venâncio – *Subdelegado Regional do Norte do IIEFP*
- 16:30 PAUSA/CAFÉ.
- 17:00 OBRADOIROS.
- **Estratexias das universidades na eurorrexión para favorecer a mobilidade: Cátedra da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal.**
Orador: D. Luis Domínguez Castro. *Universidade de Vigo*
Coordina: Dna. Susana Barrera. *Fundación Galega do Metal (FORMEGA).*
  - **Estratexias e actividades de Orientación para migrar cun título.**
Oradora: Dna. Emilia Seoane Pérez. *Profesora da Universidade de Vigo-Conselleira EURES*
Coordina: Dna. Isabel Melo – Centro de Formación Profissional de Braga
Proxectos para a mobilidade transfronteiriza: proxecto Foriet/Ibermovilias.
Oradora: Dna. Mª José Cortés Jiménez. *Xunta de Galicia*
Coordina: D. Delmiro Barreiro De la Torre. *Universidade de Vigo.*
  - **Trámites para a mobilidade das persoas xoves.**
Orador: Dna. Lúcia Mestre. *Ponto Nacional de referencia para as Qualificações de Portugal.*
Coordina: Dna. Mª del Pilar González Fontao. *Universidade de Vigo*
  - **Experiencias empresariais na empregabilidade transfronteiriza.**
Orador: D. José Ribas. *Director Geral Laboratório Ibérico de Nanotecnologia de Braga*
Coordina: D. Nuno Rodrigues. *Centro de Formação Profissional de Chaves.*
  - **Formación, Orientación e novas tecnoloxías na eurorrexión.**
Orador: D. Carlos Ferrás Sexto. *Fundación Centro de Estudos Eurorrexionais Galicia-Norte de Portugal.*
Coordina: Dna. Carla Vale. *Serviços do Emprego e Formação Profissional da DN/IEFP.*
- 19:00 Visita Cidade da Cultura.
- 21:30 Cea do Congreso.

DIA 15, venres

- 9:00 MESA REDONDA INSTITUCIONAL.
As oportunidades na cooperación transfronteiriza de Galicia e Norte de Portugal na formación e no emprego.
Oradores:
Dna. Ana María Díaz López. *Directora Xeral de Formación e Colocación da Xunta de Galicia.*
D. José Luis Mira Lema. *Director Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa da Xunta de Galicia.*
D. José António Barros. *Presidente da Associação Empresarial de Portugal.*
D. Francisco Madelino. *Presidente do Conselho Directivo do IEFP.*
Coordina: D. Manuel Joaquim Ramos. *Delegado Rexional do Norte do IEFP.*
- 10:30 PANEL DE CENTROS DE FORMACIÓN
CECAP GALICIA - Coordina: D. Joaquim Luis Coimbra – *Universidade de Porto.*
ORGANIZACIÓNS SINDICAIS – Coordina: D. Antonio Vara Coomonte-
Universidade de Santiago de Compostela
ORGANIZACIÓNS EMPRESARIAIS – Coordina: D. Miguel Anxo Santos Rego.
Universidade de Santiago de Compostela.
- 12:00 PAUSA/CAFÉ.
- 12:30 CONFERENCIA.
Cualificación, acreditación e certificación para a mobilidade.
Oradores:
Dna. Eugenia Pérez Fernández. *Subdirección Xeral de Orientación Profesional e Relación con Empresas. Consellería de Educación e Ordenación Universitaria*
D. Luís Capucha. *Agencia Nacional para a Qualificação. Portugal.*
Coordina: Dna. María Luisa Rodicio García. *Universidade da Coruña*
- 14:00 XANTAR

-
- 15:30 CONFERENCIA FINAL.
Fronteira, migracións, mobilidade. Da ilegalidade á normalización
Oradora:
Dna. Elisa Ferreira. *Eurodeputada de Portugal.*
Coordina: D. Antonio Rial Sánchez. *Universidade de Santiago de Compostela*
- 17:00 CLAUSURA.
Dna. Beatriz Mato Otero. *Sra. Conselleira de Traballo e Benestar da Xunta da Galicia*
D. Francisco Madelino Sr. *Presidente do Conselho Directivo do IEFP de Portugal.*
Dna. Margarita Valcarce Fernández. *Sra. Co-Directora do Congreso.*
- 17:30 ENTREGA DE DIPLOMAS.

COMITÉS

Comité de Honra

Presidente:

Sr. Don Alberto Núñez Feijóo. *Presidente da Xunta da Galicia.*

Vogais:

Sr. Don Jesús Vázquez Abad . *Conselleiro de Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia.*
Sra. Dona Beatriz Mato Otero. *Conselleira de Traballo e Benestar da Xunta da Galicia.*
Sra. Dona Helena André. *Ministra do Traballo e da Solidariedade Social.*
Sra. Dona Isabel Alçada. *Ministra da Educación.*
Sr. Don Valter Lemos. *Secretário de Estado do Traballo e da Formación.*
Sr. Don Carlos Cardoso Lage. *Presidente da Comissão de Coordenação e Desenvolvimento da Região Norte*
Sr. Don Francisco Madelino. *Presidente do Conselho Directivo do IIEFP.*
Sr. Don Manuel Joaquim Ramos. *Delegado Regional do Norte do IIEFP.*
Sr. Don António Leite. *Director Regional de Educação do Norte.*
Sr. Don José Marques dos Santos. *Reitor da Universidade do Porto.*
Sr. Don Carlos Alberto Sequeira. *Reitor da Univ. de Trás – os – Montes e Alto Douro.*
Sr. Don António Augusto Magalhães Cunha. *Reitor da Universidade do Minho.*
Sr. Don Joaquim Azevedo. *Presidente do Centro Regional do Porto da Univ. Católica Portuguesa.*
Sr. Don Juan J. Casares Long. *Reitor da Universidade de Santiago de Compostela.*
Sr. Don Salustiano Mato De La Iglesia. *Reitor da Universidade de Vigo.*
Sr. Don José María Barja Pérez. *Reitor da Universidade da Coruña.*
Sr. Don José António Barros. *Presidente da Associação Empresarial de Portugal.*
Sr. Don António Fontenla Ramil. *Presidente da Confederação de Empresarios de Galicia.*
Sr. Don Manuel Carvalho da Silva. *Secretário-geral da CGTP .*
Sr. Don João Proença. *Secretário Xeral da UGT de Portugal.*
Sr. Don José Antonio Gómez Gómez . *Secretario Xeral da UGT de Galicia.*
Sr. Don José Manuel Sánchez Aguión . *Secretario Xeral do SN de CC.OO. de Galicia.*
Sr. Don Xesús Seixo Fernández. *Secretario Xeral da CIG.*
Sr. Don Pedro P. Rey Vera. *Presidente da Federación Galega de Empresas de Formación.*

Comité Científico-Técnico

Presidentas:

Sra. Dona Elisa Jato Seijas
Sra. Dona María José Méndez Lois
Universidade de Santiago de Compostela.

Vice-Presidentes/as:

Sra. Dona Elisa Zamora Rodríguez. *Universidade de Santiago de Compostela.*
Sra. Dona María Luisa Rodicio García. *Universidade de A Coruña.*
Sr. Don Joaquim Luís Coimbra. *Universidade de Oporto.*

Vocais

Sr. Don Miguel Venâncio .*Subdelegación Rexional do Norte do IIEFP.*
Sra. Dona Olívia Santos Silva . *Direcção Regional de Educação do Norte.*
Sr. Don Pedro Lopes. *Faculdade de Psicologia e de Ciências da Educação da Universidade do Porto.*
Sr. Don Manuel António Ferreira da Silva. *Instituto de Educação da Universidade do Minho.*
Sr. Don Jorge Azevedo . *Universidade de Trás-os-montes e Alto Douro.*
Sr. Don Leonard Mertens. *Organización Internacional do Traballo (Mexico).*
Sr. Don Arnulf Zöllner. *Instituto Estatal de Escolas de Calidade e Investigación Educativa (Alemania).*
Sr. Don Óscar Corvalán. *Universidade de Talca (Chile).*
Sr. Don Juan Antonio García Fraile. *Universidad Complutense de Madrid.*
Sr. Don Miguel Anxo Santos Rego. *Universidade de Santiago de Compostela .*
Sra. Dona Raquel Mariño Fernández. *Universidade de Santiago de Compostela.*
Sra. Dona María Luisa Rodicio García. *Universidade de Santiago de A Coruña.*
Sra. Dona María Carmen Sarceda Gorgoso. *Universidade de Santiago de Compostela.*
Sra. Dona Maria del Mar Sanjuán Roca. *Universidade de Santiago de Compostela.*
Sr. Don Antonio Vara Coomonte. *Universidade de Santiago de Compostela.*
Sra. Dona Mar Lorenzo Moledo . *Universidade de Santiago de Compostela.*
Sra. Dona Margarita Valcarce Fernández. *Universidade de Vigo.*
Sra. Dona Pilar Carnota Carneiro. *Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.*
Sr. Don Faustino Salgado López. *Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.*
Sr. Don Delmiro Barreiro De La Torre. *Universidade de Vigo.*
Sra. Dona María del Pilar González Fontao. *Universidade de Vigo*

Comité Organizador

Directores

Sr. Don. Antonio Rial Sánchez. *Universidade de Santiago de Compostela.*
Sra. Dona Margarita Valcarce Fernández. *Universidade de Vigo.*

Secretarias:

Sra. Dona Raquel Mariño Fernández. *Universidade de Santiago de Compostela.*
Sra. Dona Laura Rego Agraso. *Universidade de Santiago de Compostela.*
Sra. Dona Eva María Barreira Cerqueiras. *Universidade de Santiago de Compostela.*

Tesoureira

Sra. Dona Maria del Mar Sanjuán Roca . *Universidade de Santiago de Compostela.*

Vogais

Sr. Don Miguel Venâncio. *Delegación Rexional do Norte do IEFP.*
Sra. Dona Carla Vale. *Delegação Regional do Norte do IEFP.*
Sra. Dona Margarida Dias. *Delegação Regional do Norte do IEFP.*
Sra. Dona Celina Geraldes. *Delegação Regional do Norte do IEFP.*
Sra. Dona Elisabete Pires. *Delegação Regional do Norte do IEFP.*
Sra. Dona Sílvia Vieira. *Delegação Regional do Norte do IEFP.*
Sra. Dona Olívia Santos Silva. *Direcção Regional de Educação do Norte.*
Sra. Dona María Carmen Sarceda Gorgoso. *Universidade de Santiago de Compostela.*
Sra. Dona Maria del Mar Sanjuán Roca. *Universidade de Santiago de Compostela.*
Sra. Dona María Luisa Rodicio García . *Universidade de A Coruña.*

Colaboran:

Sra. Dona Yahel Martín Valcarce.
Sra. Dona Rocío García Pazos.

INFORMACIÓN XERAL

Sede do Congreso:

Salón de Actos da Facultade de Ciencias da Educación USC- Santiago de Compostela

Hoteis recomendados:

Hotel Peregrino
Gran Hotel de Santiago de Compostela
Hotel Compostela

Axencia:

Heima Tours
C./ Agro do Medio 16B
15895 Milladoiro-Ames (A Coruña)
Tlfno: 881979010
Fax: 881979060
e-mail: fermi@heimatours.com

Información Turística:

<http://www.turgalicia.es/>

Cotas:

- Estudiantes e demandantes de emprego acreditados: 40,00 €.
- Profesionais: 60,00 €.

COMUNICACIÓN E PÓSTERS:

Envío de resumos: ata o 17 de xuño de 2011.

Ao seguinte enderezo electrónico: congreso.formacion.traballo@gmail.com

Texto completo: A partir do 17 de xuño de 2011.

Nota: As conclusións do Congreso poderán consultarse a través da páxina web do mesmo (<http://www.usc.es/gefil>), unha vez rematado o mesmo.

INFORMACIÓN PARA ESTUDANTES ACERCA DA CONCESIÓN DUN CRÉDITO DE LIBRE CONFIGURACIÓN:

Concesión un crédito de libre configuración para tódalas titulacións da Universidade de Santiago de Compostela.

Descrición da actividade a realizar polo estudante para a concesión do crédito:

- Asistencia á totalidade do Congreso e ás actividades e conferencias propostas no mesmo.
- Ademais, será necesaria a realización dun traballo acerca do Congreso.
- Tratarase dunha reflexión sobre as principais conferencias e ver como poderían aplicarse estes coñecementos ao campo profesional para o que se está formando o estudante.

INFORMACIÓN PARA PROFESIONAIS ACERCA DA CONCESIÓN DE RECOÑECIMENTOS

Recoñecido como curso de formación pola Consellería de Educación e Ordenación Universitaria (Xunta de Galicia) para o corpo de Profesores/as de Ensino Secundario e Formación Profesional (exclusivamente).

Número de Horas: 17,5.

INFORMACIÓN E CONTACTO:

Enderezo Web: <http://www.usc.es/gefil>

E-mail: congreso.formacion.traballo@gmail.com

Tfno.: + 34 881813863

FICHA DE INSCRICIÓN (Todos os campos son obrigatorios)

APELIDOS E NOME		PROFESIÓN/SITUACIÓN			
NÚMERO IDENTIFICACIÓN FISCAL		TELÉFONO FIXO (incluír prefixos)		TELÉFONO MÓBIL (incluír prefixos)	
FAX (incluír prefixos)		CORREO ELECTRÓNICO			
ENDEREZO POSTAL					
Rúa/praza	Nº e piso/porta	Código Postal	Localidade	Provincia	País
ENVÍO DO XUSTIFICANTE DA TRANSFERENCIA ESCANEADO AO SEGUINTE ENDEREZO ELECTRÓNICO: congreso.formacion.traballo@gmail.com Nota: Se é estudante/demandante de emprego deberá enviar escaneada a correspondente acreditación.					
ENTIDADE BANCARIA					
Banco Santander. Rúa Calderería, Nº254. Santiago de Compostela					
Número de conta		0049-2584-90-2214002210			
Código Internacional		Swift: BSCHESMM IBAN: ES40			
Contribución ao Congreso. Sinala a opción que corresponda.					
☐ Poster ☐ Comunicación					
Se asiste á cena sinala a xanela.		☐ Cea Congreso (30 euros)			
TÍTULO DA COMUNICACIÓN/PÓSTER					
BLOQUE TEMÁTICO DO PROGRAMA, CO QUE RELACIONA O SEU TRABALLO					
MEDIOS QUE VAI PRECISAR					
ORGANIZACIÓN NA QUE TRABALLA OU ESTUDA					
No caso de necesitar factura, é necesario especificar os seguintes datos:					
A QUEN FACTURAR			CIF		
ENDEREZO POSTAL COMPLETO					